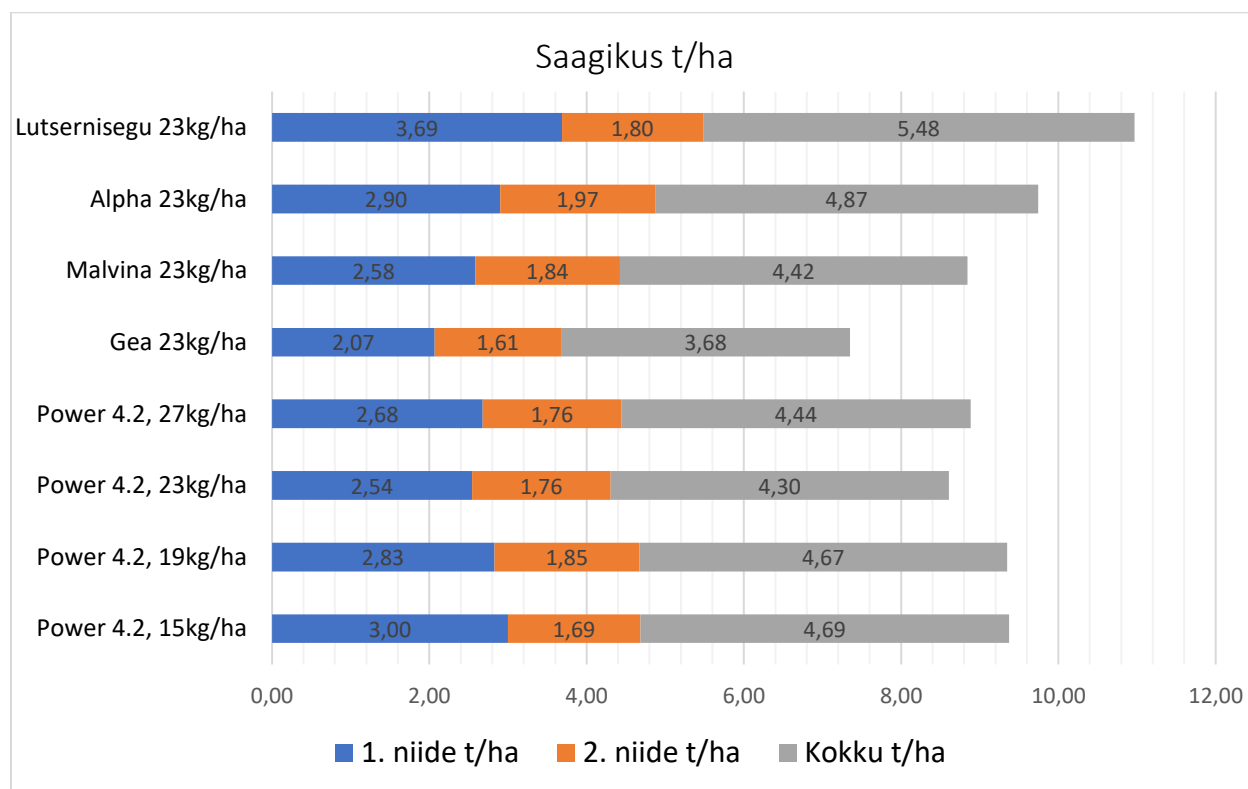

Heintaimede katse Roodeväljal

Katsetulemused ja arutelu

Lutsernid

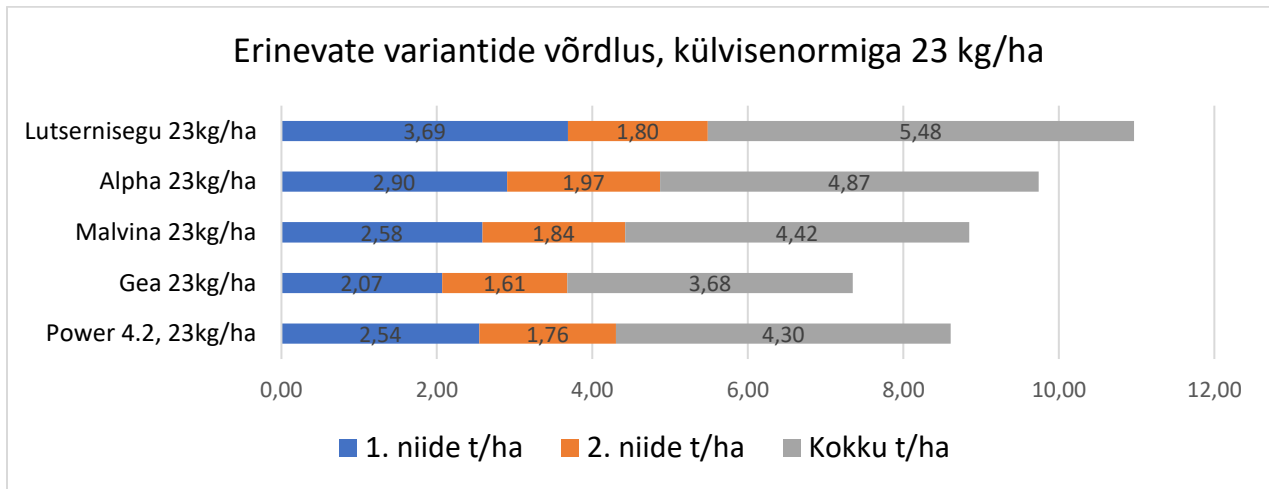
- Katses olnud lutserini variantide omavahelisel võrdlemisel selgub (joonis 1.), et suurimat kogusaaki 5,48 t/ha (10% niiskus) saadi variandist, kus olid erinevate lutserni sortide segud. Kuna erinevad sordid on algkasvus erineva kiirusega, siis määravaks sai kiire algkasv ja umbrohtude väljasurumine. Seda näitab ka esimese niite kõrgeim saagikus, saadi 3,69 t/ha saaki. Hinnates umbrohtumist, esines seal vähem umbrohtusid, kui variantides Power 4.2, kus külvisenorm oli vastavalt 15 ja 19 kg/ha. Tõenäoliselt sai määravaks taimede tihedus, kuna hõredam taimik on väiksema konkurentsivõimega.
- Teises niites umbrohuprobleemi polnud, kuna taimede kasv oli tänu soodsale ilmastikule ning heale väetusfoonile jõuline.

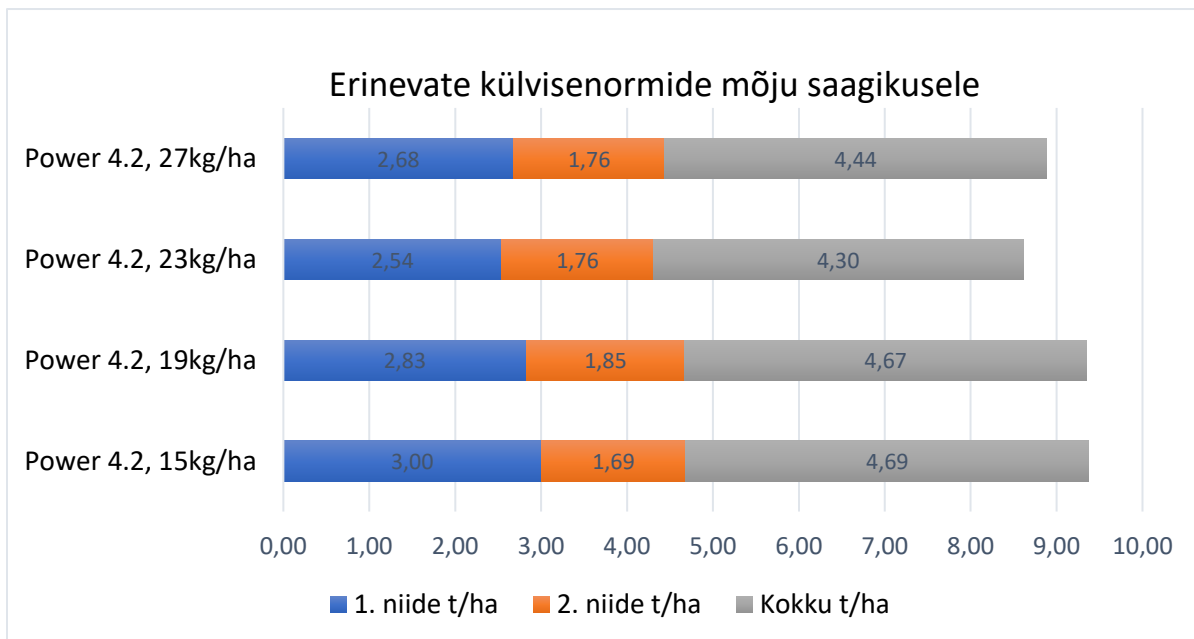
Joonis 1. Erinevate katsevariantide saagikused t/ha, 2020.a.

- Võrreldes lutserni sorte (joonis 2.) saadi kõrgeim saagikus sordil 'Alpha', kokku 4,87 t/ha. Kõik käesolevas võrdluses olevad variandid külvati 23 kg/ha.

- Madalama saagikusega jäi sort 'Gea', esimese aasta katsepõllult saadi kokku 3,68 t/ha võrreldes sordiga 'Alpha' 1,19 t/ha vähem.

Joonis 2. Erinevate katsevariantide ja sortide võrdlus, külvisenorm 23 kg/ha, 2020.a.

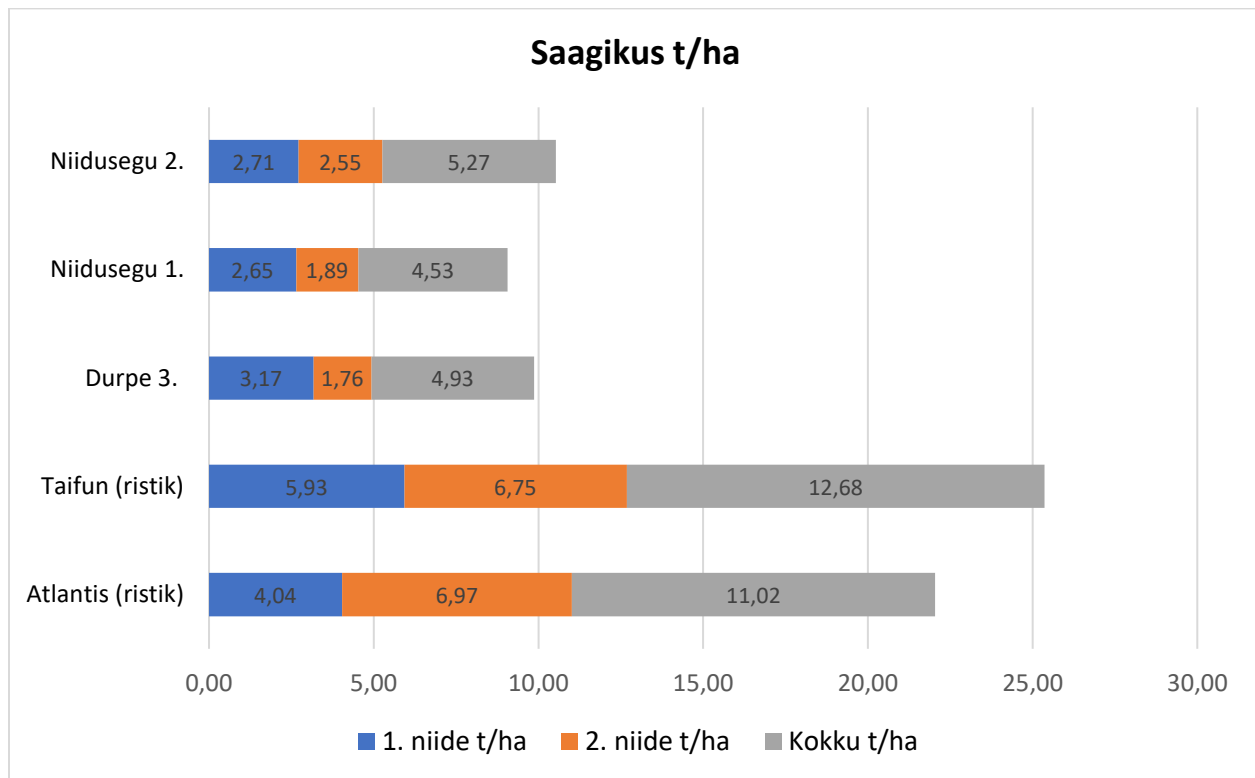
Joonis 3. Erinevate külvisenormide mõju Power 4.2 saagikusele, 2020.a.

- Kui võrrelda erineva külvisenormiga Power 4.2 sorte (joonis 3.), siis suurima kogusaagikusega olid variandid, kus külvisenorm oli 15 ja 19 kg/ha, saagikuse tõusu põhjuseks on esimese niite saak. Teades aga, et esimeste variantide umbrohtumus oli kõrgeim, siis võib öelda, et selle arvelt oli ka saagikuse tõus. Seega olulisi erinevusi katsevariantide vahel ei ilmnenud.

- Tegemist on esimese aasta katsepõlluga, tõenäoliselt erinevused külvisenormi ja saagikuse mõjus tulevad järgnevatel aastatel välja. Siiski võib öelda, et malalam külvisenorm mõjutas esimeses niites oluliselt umbrohtumust, kuigi katsepõllul oli teostatud keemiline umbrohtutõrje.

Ristikute ja heintaimede katse kokkuvõte ja arutelu

- Katses olnud ristikute saadi kõrgeim saagikus sordil Taifun´, kokku 12,68 t/ha (joonis 4.) Võrreldes ristikusorte omavahel selgus, et oluline erinevus tuli esimese niitega, kus saadi ligi 1,9 t/ha enam. Tõenäoliselt on põhjus sordi ´Taifun´kiires algarengus ja heas biomassi moodustumises. Teine niide jäi mõlemal sordil suhteliselt sarnaseks, ilmnes tendents sordi ´Atlantis´ kasuks.

Joonis 4. Erinevate ristikute ja kõrreliste heintaimede segude võrdlus, 2020.a.

- Kui võrdleme kõrreliste heintaimede segusid siis väga suuri erinevusi kogusaagis ei ilmnenud. Suurima ja või öelda, et ka stabiilsema saagikusega oli Niidusegu 2, kokku saadi 5,27 t/ha.
- Esimese niite saagikus oli kõrgeim variandis Durpe 3. Eelkõige on põhjuseks kiirekasvuliste kõrreliste suurema osakaalu esinemise segus. Teises niites sai ilmselt määravaks ristiku suurem osakaal niidusegudes.

Kokkuvõttes tuleb tõdeda, et täna veel olulisi järeldusi teha ei saa, vaatame kuidas taimed talve üle elavad ning mis saab järgmistel aastatel. Siiski võime tõdeda, et lutserni suurem külvisenorm surus umbrohud esimeseks niiteks rohkem alla, kuid saagikust see ei mõjutanud. Suhteline ühtlane saagikus tuli kõikides katsevariantides. Seega hea mulla ettevalmistus ja võimalikult madala umbrohtumuse korral võime saada samaväärse koguse ja kvaliteediga saagi ka madalama külvisenormiga.

Ristiku ja kõrreliste heintaimede segusid võrreldes moodustus ristiku variantidel oluliselt suurem biomass, mis on otseselt seotud kultuuride bioloogiliste iseärasustega. Seetõttu tuleb neid variante eraldi vaadelda. Lisaks arvestades kõrreliste bioloogilisi iseärasusi tuleb järgnevatel aastatel kindlasti anda kõrreliste segudele lisa lämmastikku, mida nad vajavad võrreldes liblikõielistest kultuuridest kordades rohkem.

Tiiu Annuk

Põllumeeste ühistu KEVILI, agronoom